

УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Ярослава Заседатєлева

Національний авіаційний університет, Київ

Науковий керівник – Ірина Панасюк, канд. екон. наук, доц.

Ключові слова: інновації, управління змінами, методи управління.

У сучасному світі темпи змін та потреба в інноваціях стають все більш складним завданням для бізнесу у всіх секторах. Інновації стають все більш важливим елементом конкурентоспроможності, сприяючи розвитку та зростанню компаній у глобальному ринковому середовищі. Актуальність полягає в тому, успішне впровадження нових технологій, продуктів і послуг та їхнє сприйняття працівниками організації вимагає відповідних стратегій управління змінами. Адже ефективне управління змінами, допомагає швидко реагувати на зміни, впроваджувати нові ідеї та технології.

Для наукового обґрунтування результатів досліджень було використано аналіз теоретичних концепцій та моделей з визначенням взаємозв'язків між ними, проведено аналіз літературних джерел та застосовано порівняльний аналіз різних підходів.

Початок досліджень інновацій можна знайти в роботах Шумпетера на початку 1930-х років. Науковець зосередився на процесі відкриття нових ринків для компаній, який він назвав процесом творчого руйнування і який визнаний однією з рушійних сил капіталізму. Дослідження різних праць науковців показує, що існує різноманітність підходів до тлумачення поняття "інновації", залежно від сфери та мети застосування. Тому підсумовуючи всі поняття, можна визначити, що інновації - це нові або покращені технології, продукція і послуги, а також організаційно-технічні рішення, що вдосконалюють структуру та якість виробництва, підвищуючи їх конкурентоспроможність. Тоді як інноваційний розвиток допомагає покращити окремі параметри й характеристики об'єкта модернізації, який застосовується для системних трансформацій, щоб отримати позитивні результати в основній діяльності.

Гринько Т.В. та Гвініашвілі Т.З. вказують на важливість визначення "управління змінами" через відомі підходи до управління, що збігається з поглядом Глуценка А.Н. на управління як складний процес, який може бути розглянутий з різних точок зору. Управління змінами ґрунтується на застосуванні та взаємодії традиційних методів управління: процесному, ситуаційному, системному та поведінковому. А також на інноваційних управлінських стратегіях, де враховуються вимоги міждисциплінарного, контекстного, адаптивного та компетентностного підходів [1]. Міждисциплінарний підхід застосовується

до сучасної практики управління бізнесом, використовуючи знання з економіки, психології, соціології, кібернетики та інших дисциплін. Зміни в організаціях розглядаються з різних культурних, людських, соціальних, економічних та екологічних аспектів. Контекстуальний підхід - управління змінами включає аналіз внутрішнього та зовнішнього інституційного контексту підприємства, визначення можливостей та напрямків для змін усередині організації. Адаптивний підхід управління змінами орієнтується на пристосування підприємства до динаміки зовнішнього середовища. Згідно з цим підходом управління змінами спрямоване на досягнення балансу між можливостями та загрозами зовнішнього середовища та силами й слабкостями підприємства. Компетентнісний підхід наголошує на важливості залучення працівників з відповідними професійними компетенціями та особистими якостями для досягнення поставлених цілей у сферах, обраних для трансформації [2].

При розгляді новаторських стратегій управління змінами важливо опиратися на останні дані щодо глобальних інноваційних тенденцій. Дослідження цих тенденцій ілюструє, як країни, включаючи Україну, активно просуваються вперед у сфері світових інноваційних ініціатив. В останній публікації глобальних інноваційних тенденцій та щорічних інноваційних рейтингів Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) Україна покращила свої позиції у глобальному рейтингу у 2023 році, посівши 55 місце у загальному рейтингу та 34 місце серед 39 європейських країн [3]. Покращення позицій в деяких аспектах, таких як бізнес-середовище та інформаційно-комунікаційні технології, може вказувати на позитивні тенденції в розвитку економіки, наприклад, покращення умов для бізнесу та зростання використання сучасних технологій. Однак, зменшення позицій у сферах освіти та досліджень може свідчити про потребу в посиленні інвестицій у науково-дослідницьку сферу та підвищення якості освіти та наукових досліджень.

Висновок

Успішне управління змінами базується на поєднанні традиційних та інноваційних підходів, а також необхідність активного врахування глобальних інноваційних тенденцій для досягнення успішних результатів у сучасному бізнесі.

Список використаних джерел:

1. Опорний конспект лекцій з дисципліни “Управління Змінами”: конспект лекцій. Тернопіль, 2020. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/42321/1/опорний%20конспект%20лекцій.pdf> (дата звернення: 7.03.2024).
2. Стеців С.Р. Формування елементів системи управління змінами на підприємстві. Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка». 2012. № 4. С. 155–163

3. Інформаційні матеріали щодо стану інноваційної діяльності. Міністерство економіки України. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=69b9a9bf-5fbc-4035-8c0f-ac26b853c0eb&title=InformatsiiniMaterialiSchodoStanuInnovatsiinoiDiialnosti> (дата звернення: 11.03.2024).